

NASTAVNA PRIPREMA

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Kucalović Minka
Pozicija	Nastavnica razredne nastave
Škola	JU OŠ „Čelić“
Razred	V razred

SPECIFIČNI PODACI

Nastavni predmet	Čas odjeljske zajednice
Nastavna oblast	Humani odnosi
Nastavna jedinica	Nasilje; Prevencija nasilja;
Tip časa	Obrada novog nastavnog sadržaja/sa proširivanjem već postojećih znanja
Nastavne metode i strategije rada	Metoda usmenog izlaganja Metoda razgovora Metoda slušanja muzičkog djela Metoda rada na tekstu, čitanja i diskusije
Nastavni oblici rada	Frontalni Grupni Individualni
Nastavna sredstva	Tekst bajke Pepeljuga Priča mudrog indijanskog poglavice o borbi između crnog i bijelog psa Muzički zapis na CD: kompozicija - Na silu, plakat sa definicijom nasilja Aplikacije NASILNIK i ŽRTVA Ilustracije crnog i bijelog psa Aplikacije kosti Kartice-SUZE sa vrstama nasilja i tekstom koji objašnjava postupke te vrste nasilja
Korelacija	Čas odjeljske zajednice, Bosanski jezik i književnost, Muzička kultura

CILJEVI

Obrazovni	<ul style="list-style-type: none">• Upoznavanje učenika/ca sa pojmom i značenjem pojma nasilje• Naučiti pravilno postupiti kod eventualnog nasilnog odnosa prema njima• Informisanje o tome kome se obratiti za pomoć
Odgojni	<ul style="list-style-type: none">• Podsticanje razvoja pravilnog razmišljanja i rezonovanja, logičkog zaključivanja i kritičkog mišljenja• Uočavanje i pravilno odvajanje elemenata bitnog, dobrog od lošeg, nebitnog, pogrešnog...• jasno izražen negativan stav prema nasilju

	<ul style="list-style-type: none"> • usvajanje modela korektnog ponašanja
Funkcionalni	Razvijanje: <ul style="list-style-type: none"> • sposobnosti jasnog i iskrenog izražavanja vlastitog mišljenja, slobode i jednakosti među ljudima • međusobnog uvažavanja i poštivanja različitosti • suosjećajnosti prema drugima i uslovima u kojima oni žive

UVODNI DIO ČASA/SATA

Trajanje: 10 minuta

Učenicima u uvodnom dijelu časa najavljujem i puštam notni zapis za njih, tada, nepoznate kompozicije «Na silu» grupe Đogani fantastiko, sa zadatkom da poslušaju tekst pjesme.

Nakon kratkog slušanja, ukratko analiziramo sadržaj slušane kompozicije. Djeca odgovaraju na postavljena pitanja o sadržaju pjesme:

- O čemu govori tekst pjesme?

(tekst pjesme govori o jednoj ženi i njenom momku/mužu i tome kako ona od njega odlazi jer neće da trpi njegova vrijeđanja, prevare...)

- Kako glasi refren pjesme?

(refren glasi «Na silu, ništa mi ne možeš na silu, neću da ostanem...)

- Dolazimo do naslova pjesme «Na silu»

- Šta znači «NA SILU» i koja imenica nastaje od riječi «NA SILU»? (učenici navode riječi: nasilje, nasilnik, silovanje...)

Dolazimo do imenice NASILJE, kratki odgovor na pitanje šta je nasilje? (učenički pokušaji da objasne)

Definišemo nasilje; isticanje cilja časa i lijepljenje plakata na čart tablu-sa iščitavanjem definicije:

NASILJE dolazi od «SILA», označava odnos između dviju strana u kome jedna strana upotrebom, ili samom prijetnjom upotrebe sile, utiče na drugu stranu.

NASILJE je svjesna okrutnost usmjerena prema drugima s ciljem sticanja moći pomoću nanošenja psihičke ili fizičke boli.

Učenike upućujem na sljedeći njihov zadatak, a to je da pronađu svoj broj u dnevniku, zapisan na jednom od 4 stikera (2 smješka i 2 tužna lica) koja se nalaze nalijepljena na 4 različita zida učionice.

Kada se na taj način grupišu u 4 grupe, reći im da tako sjednu u krug, a da pored stikera pronađu i preuzmu košuljice sa nazivom i zadacima grupe.

Prvenstveno će svi učenici u grupi, kratko, jednom ili sa par riječi, dopuniti rečenicu napisanu na košuljici:

1. Prija mi kada mi neko kaže da ...
2. Obradujem se kada mi drugi ljudi ...
3. Uvijek me povrijedi kada mi neko kaže da ...
4. Zaboli me kada mi neka druga osoba ...

Konstatujemo (po odgovorima učenika) da nam svima, ljudima, iste lijepe i dobre stvari - prijaju, raduju nas, a da nas sve ružne, loše stvari - vrijeđaju i bole.

Pitam djecu kako se naziva osoba koja dugo trpi nečije loše postupke (dolazimo do naziva ŽRTVA), a kako nazivamo osobu koja stalno ponavlja nasilne postupke prema nekoj drugoj osobi (NASILNIK).

(Lijepim te nazive sa lijeve i desne strane plakata sa definicijom nasilja)

GLAVNI DIO ČASA/SATA

Trajanje: 30 minuta

Najavljujem učenicima da smo u proteklim minutama razgovarali o nasilju, a da ćemo sada kroz rad naših grupa vidjeti koliko smo naučili o nasilju i koliko smo sposobni isto prepoznati u našoj okolini i pravilno se izboriti da riješimo problem tog nasilja.

Tražim od učenika da se naslone i pažljivo saslušaju moje čitanje svima njima već poznate bajke Pepeljuga (Š. Pero)

(Naglašavam učenicima da rade predano i vrijedno, bez suvišnog razgovora među grupama-čime bi samo gubili dragocjeno vrijeme, jer svakako svaka grupa ima različite zadatke, a da ćemo konačno urađen plakat imati tek ako svaka grupa svoj zadatak uradi u potpunosti).

Pokazujem djeci kartice koje sadrže naziv grupe i zadatak napisan sa druge strane okrugle kartice:

Prepuštanje grupa radu:

1. grupa : Škola

Njihov zadatak :

Pronađi u bajci Pepeljuga pronađite i upišite u tabelu pozitivni lik u bajci Pepeljuga. Unesite u tabelu lijepe postupke/ponašanja koja taj lik čini u bajci -

Navedite u tabelu osobine tog pozitivnog lika. Zatim, te osobine koje ste napisali, čitko, krupno i uredno, crnim flomasterom upišite u bijela srca (jedna osobina u jedno srce).

Njihov materijal u košuljici obuhvata: providna košuljica na kojoj je nalijepljena rečenica za dopunu (Obradujem se kada mi drugi ljudi ...), a sadržaj u košuljici je:

- tekst bajke Pepeljuga, tabela sa 3 kolone (potrebno da se upiše pozitivni lik, njegovi postupci i osobine) i 10-tak iskruženih srca od bijelog papira i 6 iskruženih crteža kosti (za svakog člana grupe po 1)

2. grupa : Centar za socijalni rad

Njihov zadatak :

U bajci Pepeljuga, pronađite i upišite u tabelu negativne likove. Navedite u tabelu ružne, loše postupke/ponašanja (koja taj lik čini u bajci). Navedite u tabelu osobine tih negativnih likova. Zatim, te osobine koje ste napisali, čitko, krupno i uredno, bijelim korektorom u olovci upišite u crna srca (jedna osobina u jedno srce).

Njihov materijal u košuljici obuhvata: providna košuljica na kojoj je nalijepljena rečenica za dopunu (Prija mi kada mi neko kaže ...), a sadržaj u košuljici je:

- tekst bajke Pepeljuga, tabela sa 3 kolone (potrebno da se upiše negativni likovi, njihovi postupci i osobine) i 10-tak iskruženih srca od crnog papira, korektor u olovci, te 6 iskruženih crteža kosti (za svakog člana grupe po 1).

3. grupa : Policija

Njihov zadatak: Pogledajte i zajednički riješite rebuse. Zapišite njihova rješenja na kartice od bijelog papira. Složite ispisane kartice tako da redosljedom tvore korake kako treba postupati u borbi protiv nasilja. Obojite crtež lokomotive i u nju zalijepite prvi korak u borbi protiv nasilja. U crteže vagona zalijepite ostale ispisane kartice ispravnim redosljedom postupaka (jedan korak u jedan vagon).

Njihov materijal u košuljici obuhvata: providna košuljica na kojoj je zalijepljena rečenica za dopunu (Uvijek me povrijedi kada mi neko kaže ...), a sadržaj u košuljici je:

- kartice sa rebusima: Z na TI (znati), u OČI ti (uočiti) , raz GO varati (razgovarati) i pri JAVITI (prijaviti), 4 prazne bijele kartice papira za upisivanje rješenja, ljepilo za lijepljenje rješenja u voz, bojice, neobojen crtež lokomotive (za učenika sa smanjenim sposobnostima), 3 crteža vagona, te 6 iskruženih crteža kosti (za svakog člana grupe po 1).

4. grupa : Dom zdravlja

Njihov zadatak: Uzmite kartice-SUZE i pročitajte njihova objašnjenja (pozadi). U bajci Pepeljuga pronađite postupke i vrste nasilja koji su u njoj prisutni i upišite u tabelu. Odvojite u posebnu grupu kartice-SUZE koje predstavljaju vrste nasilja koje niste pronašli u bajci (unesite u tabelu).

Njihov materijal u košuljici obuhvata: providna košuljica na kojoj je zalijepljena rečenica za dopunu (Zaboli me kada mi drugi ljudi ...), a sadržaj u košuljici je:

- tekst bajke Pepeljuga, tabela sa 3 kolone (potrebnim da se upiše vrste nasilja prisutne u bajci, postupci u bajci koji su odraz tog nasilja i vrste nasilja koje nisu prisutne u bajci), kartice suze (1. PSIHIČKO NASILJE, 2. FIZIČKO NASILJE, 3. EKONOMSKO NASILJE, 4. SEKSUALNO NASILJE I 5. MOBING) te 6 iskruženih crteža kosti (za svakog člana grupe po 1).

Nakon završetka rada grupa, prelazimo na izvještavanje i prezentaciju rezultata njihovog rada sa postavljanjem na čart tablu (bijelih srca ispod naslova - žrtva, crnih srca ispod naslova - nasilnik, voz postupaka ispod definicije nasilja, kartice suze sa vrstama nasilja iznad definicije nasilja.

Zatim uviđamo rezultate našeg rada sa isticanjem značajnih podataka (kratka evaluacija urađenog); šta je nasilje, ko ga čini i kome, kako ga dijelimo, šta nam donosi prisustvo nasilja.

Učenike podsjećam na njihove okrugle kartice na stolovima (na kojima su bili nazivi grupa sa ispisanim zadacima za grupe) i tražim od njih da mi kažu zašto su se grupe zvale baš tako?

ZAKLJUČUJEMO DA SU TO USTANOVE KOJIMA MOŽEMO PRIJAVITI SLUČAJEVE NASILJA!

Postavljamo i te krugove ispod voza postupaka na čart-tablu.

ZAVRŠNI DIO ČASA/SATA

Trajanje: 5 minuta

Da bismo danas, osim što smo mnogo toga novog naučili, prisjetili se nečega što smo već znali i izvukli neku životnu pouku, ispričat ću vam djeco jednu veoma kratku, ali zato vrlo poučnu priču mudrog indijanskog poglavice.

Jedan jako star, mudri indijanski poglavica sjedio je često do dugo u noć i razgovarao sa svojim unukom. Jedne večeri mu je kazivao priču o tome kako u svakom čovjeku žive 2 psa, jedan crni i jedan bijeli, i da su oni u vječitoj međusobnoj borbi. Objašnjavao je poglavica unuku da je crni pas predstavnik svega lošeg i zlog u čovjeku, a da je bijeli pas čuvar svega onog ljudskog, čistog i dobrog što u čovjeku postoji. «Pa, koji od njih onda pobjeđuje djede?», upita unuk. «Pobjeđuje sine, onaj kojeg bolje hraniš !», odgovori djed !!!

Učenike pitam za pouku priče (oni odgovaraju da trebamo hraniti dobrotu u sebi, čineći dobre stvari, a «izgladniti crnog psa u sebi»)

Ističući tu pouku priče, učenicima predstavljam i lijepim plakat na kojem su zalijepljene ilustracije bijelog (veselog, dobroćudnog psa) i crnog (bijesnog) psa, a zatim im dajem uputstva da podijele svakom učeniku u grupi po jednu aplikaciju kosti kojom će oni, prolazeći pored čart-table, prema izlazu iz

učionice (idemo na veliki odmor poslije časa), nahraniti svog odabranog psakojeg oni žele.

Kada svi učenici postavе svoje kosti, ističemo rezultate (pretpostavljam da će svi nahraniti bijelog, dobrog psa), pohvaliti njihov trud, zalaganje i preporučiti im da se uvijek bore za prava svih ljudi, te da humanost, ljudskost i nenasilnost leže u još jednoj poruci koju nosi hranjenje našeg bijelog psa:

„PAROLA POŠTENIH, DOBRIH LJUDI JE, NE NEPRAVDI, NE NASILJU !!! SVIMA NAMA: 1 KOST = JEDNAKOST“

(otkrivam ispisanu poruku časa)

Aplauzom nagrađeni za današnji rad, napuštamo učionicu i odlazimo užinati.

PRILOG/ZI

1.	Pjesma: „Na silu“, Đogani
2.	Slika koske
3.	Priča pepeljuga
4.	Priča mudrog poglavice
5.	Tekst vrste nasilja
6.	Definicija nasilja